

Socialnämnd

Verksamhetsområde

Socialnämnden ska tillhandahålla socialtjänst till Tranås kommuns medborgare genom följande verksamheter: Barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna. Socialnämnden är också ansvarig för att tillhandahålla hälso- och sjukvård i hemmet.

Viktiga beslut och händelser under året

Socialnämnden ställer om sin vård- och omsorgsverksamhet vad gäller schemaläggning och arbetssätt, i enlighet med nya direktiv avseende dygnsvila som träder i kraft i oktober.

Under året har socialförvaltningen arbetat metodiskt med att anpassa verksamheten till budgetram, både för 2023 och framåt.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

För socialförvaltningen och dess verksamheter gäller att:

- Brukarna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.
- Medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.
- Ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.

Nämndmål och nämndindikationer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Målvärde
Kvalitet i verksamheten.	Brukarna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.	<i>Under utveckling.</i>	<i>Under utveckling.</i>
God arbetsmiljö.	Medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.	Resultat från medarbetarenkät.	Hög omfattning positiva svar vad gäller uppskattning av arbetet och arbetsplatsen. Låg omfattning av missnöje och ej av allvarlig karaktär.
Ekonomisk hushållning.	Ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.	Ekonomisk prognos och resultat.	Budget i balans.

Förvaltningens styrning mot inriktning för tillväxt

Socialförvaltningen arbetar med att säkerställa kompetensförsörjningen, bland annat genom att öka attraktiviteten för de jobb som utförs inom socialnämndens verksamheter. Detta kompetensförsörjningsarbete utförs för närvarande i form av två projekt: Heltidsresan och Rätt använd kompetens.

- Heltidsresan, som är en nationell överenskommelse, syftar till att skapa förutsättningar för alla medarbetare att ha en heltidstjänst.
- Rätt använd kompetens syftar till att kompetensen finns och används där den behövs. Projektet kommer innebära en översyn av de yrkesgrupper som finns idag i förvaltningen, en kartläggning av de arbetsuppgifter som utförs samt en plan för att förlägga arbetsuppgifterna över fler yrkesgrupper

Driftsresultat

Socialnämnden prognosticerar ett underskott på 8 mkr för 2023 efter budgetuppföljning per sista oktober, vilket är en förbättring med 21,3 mkr jämfört med det budgeterade underskottet på 29,3 mkr. De tre främsta anledningarna till denna förbättring är ökad budgettram, statsbidrag och besparingsåtgärder.

Underskott	-29,3
Ramökning KF 27/3	10,0
Förbättrad prognos för verksamheterna (inkl. vidtagna besparingsåtgärder)	3,3
Resultatpåverkande statsbidrag	8,0
Årsprognos 2023	-8,0

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott på -2,8 mkr, vilket beror på de nya direktiven om dygnsvila. Det har för hemtjänsten medfört stora schemaförändringar med ett ökat behov av personal. Socialförvaltningen har under hela året arbetat intensivt med att hitta den mest kostnadseffektiva schemalaggnings och de smartaste arbetssätten inom ramen för de nya direktiven, ett arbete som också medfört att hemtjänsten sedan i våras har kunnat förbättra sin årsprognos för vad omställningen kommer att kosta.

Särskilt boende för äldre prognostiserar ett överskott på 1,3 mkr, vilket framför allt beror på effektiviseringar inom egenregin och på lediga lägenheter. Som följd av antalet lediga lägenheter har socialnämnden beslutat om att "lägga en avdelning i malpåse" på Råsvägen.

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett överskott på 6,3 mkr, vilket bland annat beror på lägre placeringskostnader (än prognostiserat), vakanser och något lägre kostnader för konsulter.

Funktionshinderomsorgen Stöd och Omsorg prognostiserar ett underskott på -3,0 mkr, vilket beror på ökade kostnader för externa placeringar och köp av externa utförare inom boendestöd jämfört med budget och att prognosen för personalkostnader ökat pga. osäkerhet kring personaltillsättning. De ökade kostnaderna kompenseras delvis av att personalkostnaderna för ett personligt assistansärende efter omprovning nu ersätts av Försäkringskassan istället för av socialnämnden.

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett överskott på 1,0 mkr vilket bland annat beror på vakanser och besparingsåtgärder.

Sedan delårsbokslutet, 2023-08-31, har prognosen försämrats med 5 mkr i huvudsak pga. ökade kostnader inom funktionshinderomsorg och individ-och familjeomsorg.

Investeringar

Socialnämnden prognostiserar att investeringsbudgeten på 4,0 mkr kommer nyttjas under året. Investeringar som görs är bl.a. digital agenda, fortsatta investeringar inom LSS gruppbostad Bryggan och en del reinvesteringar i möbler och cyklar.

Personal

Socialnämnden arbetar systematiskt med arbetsmiljö i enlighet med den process som är upprättad i den kommunala organisationen. I arbetet med arbetsmiljö, rekrytering, kompetensutveckling, arbetsrätt o dyl. har socialförvaltningen ett stöd av och nära samarbete med kommunens HR-avdelning.

En av de största utmaningarna för socialnämnden är att säkra kompetensförsörjningen. Tillgång till personal förväntas inte öka i samma takt som medborgarnas behov av socialtjänst. Svårigheterna märks redan då socialnämnden har svårt att rekrytera till många tjänster. Nationellt har det konstaterats att det råder kris avseende tillgång på vård- och omsorgspersonal. Socialnämnden har fastställt riktlinjer som ska syfta till att tillgång på kompetens ska vara tillräcklig och inte utgöra en risk för nämndens förmåga att upprätthålla god kvalitet och arbetsmiljö inom sina verksamheter. Utifrån dessa riktlinjer har socialförvaltningen bedrivit ett kompetensförsörjningsarbete som i sin första fas har fokuserat på Heltidsresan.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Internkontrollprocess

Socialnämnden har en fastställd internkontrollprocess. Internkontrollplanen utgår från en risk- och väsentlighetsanalys, där både socialnämndens arbetsutskott och socialförvaltningen har bidragit. Fastställd internkontrollplan följs i sin helhet upp efter genomfört verksamhetsår. De enskilda kontrollpunkterna följs upp i enlighet med vad som fastslagits för varje kontrollpunkt i internkontrollplanen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Socialnämndens verksamheter regleras primärt av Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialtjänstlagen (SoL) och/eller Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). För verksamheter som regleras av HSL, SoL och LSS ska det bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. I ett systematiskt kvalitetsarbete ingår bland annat processer för hantering av avvikelser och egenkontroller. För verksamheter som regleras av HSL ska det också bedrivas ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Socialnämnden har en fastställd process för hantering av avvikelser, inklusive hantering av allvarigare missförhållanden och vårdskador i enlighet med lex Sarah och lex Maria.

Uppföljning av privata utförare

Enligt Tranås kommuns program för uppföljning av privata utförare (PRG-3469) ska varje nämnd med fullmaktiges program som grund utarbeta en plan för när och på vilka sätt avtal och verksamhet som överlämnats till privata utförare ska följas upp. Socialnämnden har inför 2023 en fastställd process för uppföljning av de privata utförarna Ansvar & Omsorg (som driver särskilt boende Råsvägen enligt LOU) och THS Hemtjänst (som bedriver hemtjänst enligt LOV).

Framtida utmaningar

Den sammanfattade utmaningen för socialnämnden är att bedriva en verksamhet inom ramen för socialtjänstlagen (SoL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) med de ekonomiska resurser och den kompetenstillgång som finns. Uppfattningen är att behov av socialtjänst och krav på socialtjänst ökar i större takt än de ekonomiska resurserna och tillgång på personal.

Den ekonomiska utmaningen, att bedriva verksamheten inom budgetram, är och har varit socialnämndens återkommande bekymmer om man ser till nämndens historiska resultat. En lika stor utmaning är kompetensförsörjningen. I takt med välfärdssamhällets utveckling under

1900-talet har födelsetal sjunkit samtidigt som människor lever allt längre. Konsekvensen har blivit att andelen människor i arbetsför ålder har minskat i befolkningen samtidigt som andelen äldre har ökat. Relativt sett ska alltså färre människor försörja fler. Arbetsgivare "slås" om procentuellt färre potentiella arbetstagare.

Socialnämnden ser att behov av socialtjänst och hälso- och sjukvård ökar och förändras generellt i verksamheten. Särskilt märks ökade och förändrade behov hos barn och unga samt inom hälso- och sjukvård. Exempelvis har fler äldre komplexa sjukdomar, d.v.s. flera samtidiga sjukvårdsbehov som kräver mer avancerad vård.

År 2026 prognostiseras en ny socialtjänstlag träda i kraft. Den nya lagen kommer innebära stora förändringar för alla kommuner i landet. En av förändringarna är att det kommer ställas tydligare krav på förebyggande arbete. Socialnämnden kommer alltså behöva bedriva mer verksamhet enligt den nya lagen. Det är oklart på vilket sätt landets kommuner kommer kompenseras ekonomiskt för **dessa** nya krav.